

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk.

Ur landskapets medel kan lån för bostadsändamål beviljas enligt landskapslagen om stöd för bostadsproduktion (14/82), nedan kallad bostadsproduktionslagen, landskapslagen om stöd för bostadsförbättring (13/82), nedan kallad bostadsförbättringslagen, och landskapslagen om främjande av gårdsbruk (54/78), nedan kallad gårdsbrukslagen. Enligt bostadsförbättringslagen kan lån beviljas enbart för förbättring av bostäder medan lån, så kallade bostadslån, enligt bostadsproduktionslagen och gårdsbrukslagen kan beviljas även för byggande och utvidgande av bostäder. Bostadslån enligt gårdsbrukslagen kan beviljas personer som helt eller delvis erhåller sin utkomst av gårdsbruk och bostadslån enligt bostadsproduktionslagen övriga personer. Med stöd av såväl bostadsproduktionslagen som gårdsbrukslagen kan person i svag ekonomisk ställning förutom bostadslån beviljas även tilläggs-lån. Lånens storlek varierar beroende på låntagarens inkomster.

För närvarande är det inte möjligt att vid beviljande av bostadslån och tilläggs-lån enligt gårdsbrukslagen tillämpa samma principer som tillämpas vid beviljande av bostadslån och tilläggs-lån enligt bostadsproduktionslagen. Orsaken härtill är att bostadslån som avses i bostadsproduktionslagen alltid skall beviljas till ett högre belopp inom skärgårds- och randområden än inom övriga delar av landskapet samt att låntagarnas inkomstgränser skall höjas såvitt fråga är om lån för projekt inom skärgårds- och randområden. Enligt landskapsstyrelsens bedömning skulle det vara ändamålsenligt att vid beviljande av lån för bostadsändamål enligt gårdsbrukslagen kunna följa i huvudsak samma principer som följs vid beviljande av lån enligt bostadsproduktionslagen. Med anledning härav föreslår landskapsstyrelsen att gårdsbrukslagen ändras så att regionala skillnader skulle gälla i fråga om inkomstgränser och lånestorlek. Härigenom skulle de i enlighet med bostadsproduktionslagen fastställda allmänna inkomstgränserna kunna tillämpas men det skulle också

vara möjligt att bestämma andra allmänna inkomstgränser om det visar sig ändamålsenligt, t.ex. på grund av att personer som helt eller delvis erhåller sin utkomst av gårdsbruk i många fall innehar en lantbrukslägenhet vars beskattningsvärde kan vara stort.

Den 7 september 1982 överlämnade landskapsstyrelsen till landstinget en framställning med förslag till ändring av bostadsproduktionslagen (1981-82 Lt - Ls framst.nr 31). I framställningen föreslås bl.a. systemet med två olika lån, ett bostadslån och ett tillägglån, ersatt med ett system enligt vilket ett enda lån skulle kunna beviljas utan att den maximala låneandelen skulle minskas. Syftet med den ändringen är framförallt att åstadkomma en jämnare fördelning av boendekostnaderna under lånetiden och en förenkling av lånesystemet. I samma syfte föreslår landskapsstyrelsen att motsvarande ändringar görs i gårdsbrukslagen.

I ärendet har, till den del fråga är om införande av regionala skillnader beträffande inkomstgränser och lånestorlek, en hemställan inkommit från landstinget. (Landstingets hemställan den 11 december 1981 i anledning av stora utskottets betänkande nr 1/1981-82).

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om främjande av gårdsbruk

I enlighet med landstingets beslut
upphävs 45 § 3 och 4 mom. landskapslagen den 16 augusti 1978 om främjande av gårdsbruk (54/78),
ändras 32 § 1 mom. 4 punkten, 33 § 3 och 9 mom., 45 § 2 mom., 47 och 48 §§ samt 50 § 1 mom., av dessa lagrum 32 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i landskapslagen den 6 maj 1980 (28/80) samt 33 § 3 mom. och 47 § sådana de lyder i landskapslagen den 28 april 1981 (34/81) samt
fogas till lagen en ny 33a § som följer:

32 §.

Enligt denna lag kan beviljas lån

4) för annat än i landskapslagen om stöd för bostadsproduktion (14/82) avsett byggande eller utvidgande av bostadsbyggnad eller för annan än där avsedd grundreparation av bostadsbyggnad (bostadslån och räntestödslån för bostad);

33 §.

Bostadslån och räntestödslån för bostad kan beviljas för byggande, utvidgande eller grundreparation av bostäder som till läge, planlösning, teknisk konstruktion och utrustning är i socialt och i gårdsbrukshänseende samt från boendekostnadssynpunkt ändamålsenliga. Bostadslån får utgöra högst 60 procent och räntestödslån för bostad högst 50 procent av det godkända kostnadsförslaget. När kostnadsförslag godkänns skall beaktas den genomsnittliga skillnaden i byggnadskostnader mellan olika delar av landskapet. Lån som intecknats med bättre förmånsrätt än bostadslån får tillsammans med nämnda lån uppgå till högst 95 procent av säkerhetens värde. I byggnad som uppförs eller utvidgas med hjälp av bostadslån eller räntestödslån för bostad får lägenhetsytan vara högst 140 kvadratmeter. Lån kan även beviljas för byggande eller utvidgande av två bostäder i samma byggnad, varvid den sammanlagda lägenhetsytan för vilken lån beviljas får uppgå till högst 200 kvadratmeter. Bastu, uppvärmningsutrymme, bränsleförråd samt lagerutrymmen för lantbruksprodukter och andra oisolerade förvaringsutrymmen räknas inte till lägenhetsytan.

Utän hinder av vad i denna paragraf stadgas om maximibelopp av lån skall bostadslån inom Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökars, Sottunga och Vårdö kommuner höjas med ett belopp som utgör 15 procent av det godkända kostnadsförslaget samt inom Eckerö, Geta, Lumparlands och Sunds kommuner med ett belopp som utgör 10 procent av det godkända kostnadsförslaget. Inom övriga kommuner kan bostadslån höjas med ett belopp som utgör högst 10 procent av det godkända kostnadsförslaget, såvitt gäller randområden för vilka gränserna fastställs av landskapsstyrelsen. Dessutom kan annat i denna paragraf avsett lån, dock inte specialodlings- eller ny-röjningslån, inom tilläggsstödsområde beviljas till ett belopp som

med högst 10 procentenheter överstiger det procenttal till vilket lånen enligt bestämmelserna ovan högst kan uppgå.

33a §.

Vid prövning av ansökan om bostadslån skall sökandens inkomst och förmögenhet beaktas med ledning av allmänna inkomstgränser som fastställs av landskapsstyrelsen. Dessa inkomstgränser skall höjas så att i Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökars, Sottunga och Vårdö kommuner tillämpas 15 procent högre inkomstgränser och i Eckerö, Geta, Lumparlands och Sunds kommuner 10 procent högre inkomstgränser. Inom övriga kommuner kan inkomstgränserna höjas med högst 10 procent, såvitt gäller randområden för vilka gränserna fastställs av landskapsstyrelsen.

45 §.

Lånetiden för bostadslån är högst 25 år. De avkortningsvillkor som vid varje särskild tidpunkt skall gälla för bostadslån fastställs av landskapsstyrelsen. Dessa avkortningsvillkor skall fastställas så att det sammanlagda beloppet av räntor och avkortningar under lånetiden stiger på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till boendekostnadernas utveckling i förhållande till ändringar i inkomstnivån.

47 §.

Beträffande den årliga räntan på köpeskillning som inte erlagts och på lån som beviljats med stöd av denna lag skall, om inte annat följer av 2 mom., gälla vad därom i riket är föreskrivet. Härvid skall iakttagas att bestämmelserna för första zonen skall tillämpas på tilläggsstödsområde och bestämmelserna för andra zonen på övriga delar av landskapet.

Räntevillkoren för specialodlings-, nyröjnings- och bostadslån fastställs av landskapsstyrelsen. De räntevillkor som vid varje särskild tidpunkt skall gälla för bostadslån skall fastställas så att det sammanlagda beloppet av räntor och avkortningar under lånetiden stiger på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till boendekostnadernas utveckling i förhållande till ändringar i inkomstnivån.

48 §.

Den i enlighet med 47 § 2 mom. fastställda räntan på bostadslån kan sänkas, om låntagarens inkomst och förmögenhet ger anledning

därtill. Ansökan om räntesänkning prövas av landskapsstyrelsen.

50 §.

Beträffande uppbärande av avkortningar och räntor, gäldenärs rätt att erlægga avkortningar utöver överenskomna amorteringar och skyldighet att erlægga en till kapitalbeloppet obetydlig fordran i en rat eller annars inom en kortare tid än normalt samt om den tid då erläggandet av betalningarna skall inledas gäller vad därom i riket är föreskrivet, om inte annat följer av denna lag.

- - - - -

Denna lag träder i kraft den

Har ansökan om bostadslån inlämnats före denna lags ikraftträdande, skall tidigare gällande bestämmelser iakttas.

Mariehamn den 11 november 1982.

L a n t r å d

Folke Woivalin

Lagberedningssekreterare

Lars Karlsson.